

A0B17MTB – Matlab

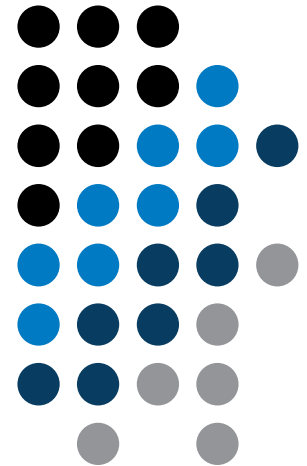
Část #2

Miloslav Čapek
miloslav.capek@fel.cvut.cz

Filip Kozák, Viktor Adler

Katedra elektromagnetického pole
B2-626, Dejvice

Naučíte se ...

Komplexní čísla

Tvorba matic

Operace s maticemi

	column 1	column 2	column 3	column 4
row 1	16	2	3	13
row 2	5	11	10	8
row 3	9	7	6	12
row 4	4	14	15	1

A

5	11	8
9	7	12
4	14	1

A([2 3 4], [1 2 4])

Komplexní čísla

- více možných zápisů v Matlabu
  - chceme se ale vyhnout nedorozumění
  - rychlost

```
>> C5 = sqrt(-1)
```

```
>> C1 = 1 + 1j
>> C2 = 1 + 5i % preferováno
>> C3 = 1 + i
>> C4 = 1 + j5
```

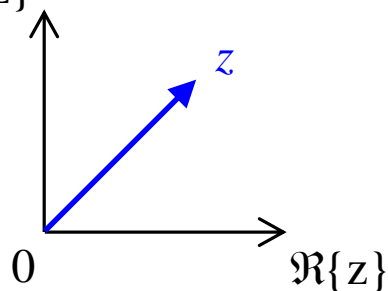
- často využívané funkce

real, imag	reálná a imaginární část komplexního čísla
conj	komplexně sdružené číslo
abs	absolutní hodnota komplexního čísla
angle	úhel v komplexní rovině (v [rad])
complex	vytvoří komplexní číslo z reál. a imag. částí
isreal	je číslo reálné (více později)
i, j	komplexní jednotka
cplxpair	seřadí komplexní čísla do sdružených dvojic

Komplexní čísla

300 s ↑

- vytvořte komplexní číslo a číslo k němu komplexně sdružené

$$z = 1 + 1j$$

$$s = z^*$$

- převádějte mezi čísla ve složkovém a polárním tvaru (najděte $|z|, \varphi$)

$$z = \Re\{z\} + j\Im\{z\} = a + jb$$

$$z = |z|e^{j\varphi}, \quad |z| = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$z = |z|(\cos(\varphi) + j\sin(\varphi))$$

- ověřte si Moivreovu větu

$$z^n = (|z|e^{j\varphi})^n$$

$$z^n = |z|^n (\cos(n\varphi) + j\sin(n\varphi))$$

Komplexní čísla

300 s ↑

- najděte velikost komplexního vektoru (bez indexace)

- spočítejte pomocí `abs`, `sqrt`

$$\mathbf{Z} = (1+1j \quad \sqrt{2})$$

$$\|\mathbf{Z}\| = ?, \quad \mathbf{Z} \in \mathbb{C}^2$$

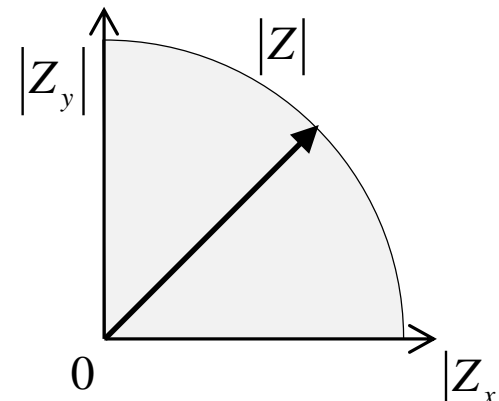
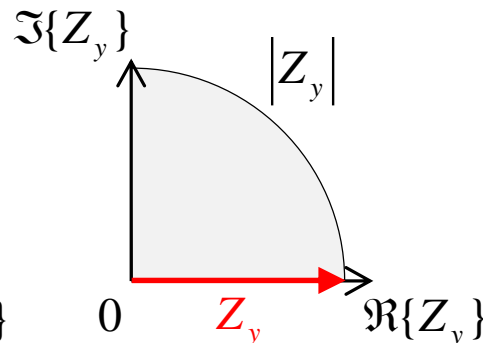
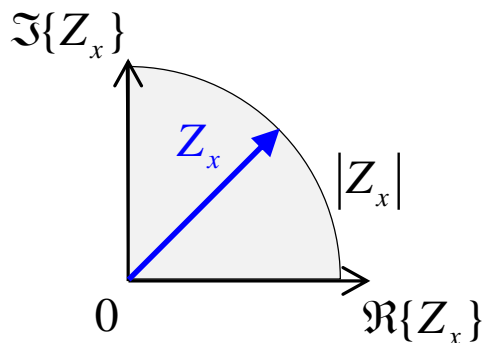
$$(1) \quad |Z_x|, |Z_y|$$

$$(2) \quad |\mathbf{Z}| = \sqrt{|Z_x|^2 + |Z_y|^2} = \sqrt{Z_x Z_x^* + Z_y Z_y^*}$$

$$= \sqrt{\mathbf{Z} \cdot \mathbf{Z}^*} = \sqrt{|\mathbf{Z}|^2}$$

- nebo využijte následujících funkcí:

- `norm`
- `dot` (z dot product)
- `hypot` (z hypotenuse)

Transpozice a konjugace matice

- pozor na situace, kdy je matice komplexní, $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{M \times N}$
- rozlišujeme následující operace

transpozice	$\mathbf{A}^T = [A_{ij}]^T = [A_{ji}]$	<code>transpose(A) % <- nepoužívat</code>	<code>A.'</code>
transpozice + konjugace	$\mathbf{A}^H = \mathbf{A}_{ij}^H = [\mathbf{A}^*]^T$	<code>conj(A) % <- nepoužívat</code>	<code>A'</code>

```
>> A = magic(2) + 1j*magic(2)'
```

```
A =
```

```
1.0000 + 1.0000i    3.0000 + 4.0000i
4.0000 + 3.0000i    2.0000 + 2.0000i
```

```
>> A.'
```

```
ans =
```

```
1.0000 + 1.0000i    4.0000 + 3.0000i
3.0000 + 4.0000i    2.0000 + 2.0000i
```

```
>> A'
```

```
ans =
```

```
1.0000 - 1.0000i    4.0000 - 3.0000i
3.0000 - 4.0000i    2.0000 - 2.0000i
```

Zadávání matic – „:“

- rozsáhlé vektory a matice s pravidelně rostoucí hodnotou prvků lze zadat pomocí dvojtečkové notace
  - a je nejmenší prvek („od“), $incr$ je přírůstek, b je největší prvek („do“)

```
>> A = a:incr:b
```

```
>> A = 1:4:17
```

```
A =
```

```
1 5 9 13 17
```

- b nemusí být prvek požadované řady
  - potom je maximální prvek $N \cdot incr$ takový, že:

$$|a + N \cdot incr| \leq |b|$$

```
>> A = 1:4:7
```

```
A =
```

```
1 5
```

- je-li $incr$ vynecháno, je generován vektor / matice s přírůstkem 1

```
>> A = a:b
```

```
>> A = 0:10
```

```
A =
```

```
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
```

Zadávání matic

300 s ↑

- pomocí operace „:“ vytvořte

- vektory

$$\mathbf{u} = (1 \quad 3 \quad \dots \quad 99)$$

$$\mathbf{v} = (25 \quad 20 \quad \dots \quad -5)^T$$

- matici

- pozor, třetí sloupec nelze zapsat pomocí „:“ jednoduše

$$\mathbf{T} = \begin{pmatrix} -4 & 1 & \frac{\pi}{2} \\ -5 & 2 & \frac{\pi}{4} \\ -6 & 3 & \frac{\pi}{6} \end{pmatrix}$$

ale lze pomocí „:“ a „.“ (viz dále)

Zadávání matic – linspace, logspace

- dvojtečkou definujeme vektor s pevným krokem
- máme-li ale pevný počet prvků vektoru, používáme linspace:

```
>> A = linspace(0,2,5)
```

```
A =
```

```
0    0.5000    1.0000    1.5000    2.0000
```

```
>> A = linspace(a, b, N);
```

- vynecháme-li parametr N, je generováno vždy 100 prvků:

```
>> A = linspace(a, b);
```

- funkce logspace pracuje podobně, ale v logaritmické míře

```
>> A = logspace(a, b, N);
```

Zadávání matic

200 s ↑

- vytvořte vektor od -1.15 do 75.4 se 100 lineárně rozloženými prvky
- vytvořte vektor od 100 do -100 s 201 lineárně rozloženými prvky
- vytvořte vektor od 100 do -100 s krokem -10
  - zkuste poté varianty s pomocí `linspace`, `i` s pomocí „:“

Zadávání matic – pomocí funkcí

- velice často potřebujeme speciální typ matice o daných rozměrech
  - pro tyto účely je v Matlabu řada připravených funkcí
- příklad: matice nul
  - budeme ji velice často využívat

```
zeros(m)                % matice B je velká m×m
zeros(m, n)             % matice B je velká m×n
zeros(m, n, p, ...)    % matice B je velká m×n×p×...
zeros([m n])           % matice B je velká m×n

B = zeros(m, 'single') % matice B je velká m×m, typu single)

% a další varianty (viz nápověda)
```

Zadávání matic – pomocí funkcí

- analogicky jako `zeros` lze využít i následující užitečné funkce:

<code>ones</code>	matice jedniček
<code>eye</code>	jednotková matice
<code>NaN, Inf</code>	matice hodnot NaN, matice hodnot Inf
<code>magic</code>	jedna z matic vhodných na pokusy s Matlabem, povšimněte si jejich zajímavých vlastností
<code>rand, randn, randi</code>	matice náhodných čísel s uniformním nebo normálním rozložením, matice náhodně generovaných celých čísel
<code>randperm</code>	vytvoří permutační vektor, prvky jsou umístěny náhodně (výsledek je vždy jen vektor!)
<code>diag</code>	vytvoří z vektoru diagonální matici (a opačně z matice vyjme zvolenou diagonálu)
<code>blkdiag</code>	vytvoří z jednotlivých matic blokovou matici podél hlavní diagonály
<code>cat</code>	složí dvě matice do jedné (je nutné zadat dimenzi, ve které jsou matice seskládány)
<code>true, false</code>	vytvoří matici logických jedniček nebo logických nul
<code>pascal, hankel</code>	Pascalova matice, Hankelova matice

- pro další funkce viz Matlab → Mathematics → Elementary Math → Constants and Test Matrices

Zadávání matic – pomocí funkcí

360 s ↑

- vytvořte následující matice
  - využijte pro tyto účely funkce Matlabu
  - začněte těmi maticemi, které zvládnete snadno

$$\mathbf{M}_1 = \begin{pmatrix} \text{NaN} & \text{NaN} \\ \text{NaN} & \text{NaN} \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{M}_2 = (1 \quad 1 \quad 1 \quad 1)$$

$$\mathbf{M}_3 = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & -5 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{M}_4 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Zadávání matic – pomocí funkcí

360 s ↑

- zkuste vytvořit pole typu `double` o 3 dimenzích, které je ale prázdné
- naleznete ještě jinou možnost?
- `empty` je skrytá (ale veřejná) metoda všech neabstraktních tříd Matlabu

Zadávání matic

- velice často máme několik možností, jak potřebnou matici vytvořit
  - v Matlabu lze využívat výstup jedné funkce přímo jako vstup do další:

- zvažte

- přehlednost
- jednoduchost
- rychlost
- zvyklosti

```
>> plot(diag(randn(10, 1), 1))
```

- např. pásová matice s 1 na diagonále a 2, 3 na vedlejších diagonálách

```
>> N = 10;  
>> diag(ones(N,1)) + diag(2*ones(N-1,1),1) + diag(3*ones(N-1,1),-1)
```

- lze vyřešit i pomocí cyklu (viz dále), který může být i rychlejší...
- napadne Vás i jiná varianta?

Práce s řídkými maticemi

- Matlab podporuje i práci s řídkými maticemi
  - řídké matice obsahují velký podíl nul a vyplatí se je tedy ukládat jiným – uspornějším – způsobem

- vytvoření řídké matice S z matice A :

$$S = \text{sparse}(A),$$

- převod z matice typu `sparse` na hustou matici:

$$B = \text{full}(S),$$

- v případě potřeby viz nápověda pro další funkce

Operace nad maticí #1

- krom transpozice (viz dříve transpose příp. ') a diagonály matice (diag) se Vám může hodit:

P =

```
0.3404 0.2551 0.9593 0.2575
0.5853 0.5060 0.5472 0.8407
0.2238 0.6991 0.1386 0.2543
0.7513 0.8909 0.1493 0.8143
```

- horní trojúhelníková matice

```
>> U = triu(P),
```

```
>> U = triu(P)
```

U =

```
0.3404 0.2551 0.9593 0.2575
0 0.5060 0.5472 0.8407
0 0 0.1386 0.2543
0 0 0 0.8143
```

- dolní trojúhelníková matice

```
>> L = tril(P),
```

```
>> L = tril(P)
```

L =

```
0.3404 0 0 0
0.5853 0.5060 0 0
0.2238 0.6991 0.1386 0
0.7513 0.8909 0.1493 0.8143
```

- matici lze modifikovat i podle vedlejších diagonál

```
>> L = triu(P, -1),
```

```
>> U2 = triu(P, -1)
```

U2 =

```
0.3404 0.2551 0.9593 0.2575
0.5853 0.5060 0.5472 0.8407
0 0.6991 0.1386 0.2543
0 0 0.1493 0.8143
```

Operace nad maticí #2

- pro kopírování (části) matice využíváme funkci `repmat`

```
>> B = repmat(A, m, n),
```

- např.

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} \end{pmatrix}$$

```
>> B = repmat(A, 1, 2),
>> B = repmat(A, [2 1]),
```

$$\begin{matrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} & A_{11} & A_{12} & A_{13} \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ A_{11} & A_{12} & A_{13} \end{matrix}$$

- pamatujte si, že `repmat` je velice rychlá funkce
  - srovnání rychlosti tvorby matice plné nul o velikosti $1e4 \times 1e4$:

```
>> X = zeros(1e4, 1e4); % computed in 0.18s
>> Y = repmat(0, 1e4, 1e4); % computed in 0.0004s
```

- zvažte, jak alokovat nové matice ...

Operace nad maticí #3

- pro přeskládání matice využíváme funkci reshape

```
>> B = reshape(A, m, n),
```

- např.

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{pmatrix}$$

```
>> B = reshape(A, [4 1]),
>> B = reshape(A, 1, 4),
```

$$\begin{matrix} A_{11} \\ A_{21} \\ A_{12} \\ A_{22} \end{matrix}$$

$$A_{11} \quad A_{21} \quad A_{12} \quad A_{22}$$

Operace nad maticí #4

- následující funkce využijeme, potřebujeme-li prohodit pořadí

- sloupců: `fliplr`

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ A_{21} & A_{22} & A_{23} \end{pmatrix}$$

```
>> B = fliplr(A),
```

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{13} & A_{12} & A_{11} \\ A_{23} & A_{22} & A_{21} \end{pmatrix}$$

- řádek: `flipud`

```
>> B = flipud(A),
```

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{21} & A_{22} & A_{23} \\ A_{11} & A_{12} & A_{13} \end{pmatrix}$$

- libovolné dimenze: `flipdim`

```
>> B = flipdim(A, 1),
>> B = flipdim(A, 2),
```

- stejný výsledek získáme s využitím indexace (viz dále)

Operace nad maticí #5

- krom prohození pořadí máme k dispozici i cyklickou záměnu
  - lze ji provést ve zvolené dimenzi (řádky / sloupce)
  - lze ji provést oběma směry (tam / zpět)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ A_{21} & A_{22} & A_{23} \\ A_{31} & A_{32} & A_{33} \end{pmatrix}$$

```
>> B = circshift(A, -2),
```

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{31} & A_{32} & A_{33} \\ A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ A_{21} & A_{22} & A_{23} \end{pmatrix}$$

```
>> B = circshift(A, [-2 1]),
```

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} A_{33} & A_{31} & A_{32} \\ A_{13} & A_{11} & A_{12} \\ A_{23} & A_{21} & A_{22} \end{pmatrix}$$

- promyslete si rozdíl mezi `flipdim` a `circshift`

Operace nad maticí #1

450 s ↑

- matici $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & \pi \\ e & -i \end{pmatrix}$ upravte do podoby matic $\mathbf{A}_1$ až $\mathbf{A}_4$

- užíjte funkcí `repmat`, `reshape`, `triu`, `tril`, `příp. conj`

$$\mathbf{A}_1 = \begin{pmatrix} 1 & \pi & 1 & \pi & 1 & \pi \\ e & -i & e & -i & e & -i \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{A}_2 = (1 \quad \pi \quad e \quad -i)$$

$$\mathbf{A}_3 = \begin{pmatrix} 1 & \pi \\ e & +i \\ 1 & \pi \\ e & +i \\ 1 & \pi \\ e & +i \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{A}_4 = \begin{pmatrix} 1 & \pi & 0 & 0 & 0 & 0 \\ e & -i & e & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \pi & 1 & \pi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & e & -i & e & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \pi & 1 & \pi \\ 0 & 0 & 0 & 0 & e & -i \end{pmatrix}$$

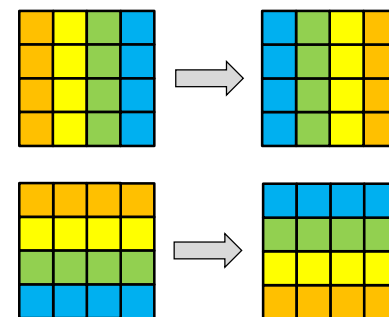
Operace nad maticí #2

450 s ↑

- vytvořte následující matici (použijte pokročilé techniky zadávání)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 4 & 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 5 & 0 & 0 & 5 \end{pmatrix}$$

- uložte ji do souboru se jménem `matice.mat`
- z matice **A** vytvořte matici **B** pomocí záměny sloupců
- z matice **B** vytvořte matici **C** pomocí záměny řádek
- matice **B** a **C** přidejte do souboru `matice.mat`

Operace nad maticí #3

150 s ↑

- porovnejte a interpretujte následující příkazy:

```
>> x = (1:5)';           % zadání vektoru
>> X = repmat(x, [1 10]), % 1. možnost
>> X = x(:, ones(10, 1)), % 2. možnost
```

```
>> x = (1:5)';
x =
     1
     2
     3
     4
     5
```

- repmat je mocná, ale ne vždy nejrychlejší funkce

```
>> X = repmat(x, [1 10])
X =
     1     1     1     1     1     1     1     1     1     1
     2     2     2     2     2     2     2     2     2     2
     3     3     3     3     3     3     3     3     3     3
     4     4     4     4     4     4     4     4     4     4
     5     5     5     5     5     5     5     5     5     5

>> X = x(:, ones(10, 1))
X =
     1     1     1     1     1     1     1     1     1     1
     2     2     2     2     2     2     2     2     2     2
     3     3     3     3     3     3     3     3     3     3
     4     4     4     4     4     4     4     4     4     4
     5     5     5     5     5     5     5     5     5     5
```


Operace nad vektory a maticemi

- pamatujte, že maticové násobení není komutativní, tzn. $\mathbf{AB} \neq \mathbf{BA}$
- pamatujte, že násobení vektor $\times$ vektor produkuje

$$\mathbf{v}_{M,1} \mathbf{u}_{1,N} = \mathbf{w}_{M,N}$$

	u_{11}	u_{12}
v_{11}	w_{11}	w_{12}
v_{21}	w_{21}	w_{22}
v_{31}	w_{31}	w_{32}

$$\mathbf{v}_{1,M} \mathbf{u}_{M,1} = w_{1,1}$$

	u_{11}	u_{21}	u_{31}
v_{11}	v_{12}	v_{13}	w_{11}

- tj. ... pozor na rozměry matic v Matlabu!

Násobení vektorů po prvcích

- v Matlabu je možné násobit stejně velká pole tzv. prvek po prvku
  - výsledkem operace je opět pole
  - rozměry všech polí jsou stejná, příklad pro vektory 1×3 :

$$\mathbf{a} = (a_1 \quad a_2 \quad a_3) \quad \mathbf{b} = (b_1 \quad b_2 \quad b_3)$$

```
>> a*b
```

$$\begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} \rightarrow$$

CHYBA
(Inner matrix dimensions must agree.)

```
>> a.*b
```

$$\begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} a_1b_1 & a_2b_2 & a_3b_3 \end{bmatrix} = [a_i b_i]$$

Násobení matic po prvcích

- chceme-li vynásobit prvky dvou stejně velkých matic „prvek po prvku“, využijeme tzv. tečkovou notaci
  - tj. rozlišujeme násobení

$$\gg A * B \quad \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} A_{11}B_{11} + A_{12}B_{21} & A_{11}B_{12} + A_{12}B_{22} \\ A_{21}B_{11} + A_{22}B_{21} & A_{21}B_{12} + A_{22}B_{22} \end{bmatrix}$$

$$\gg A . * B \quad \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} A_{11}B_{11} & A_{12}B_{12} \\ A_{21}B_{21} & A_{22}B_{22} \end{bmatrix}$$

- jde o tzv. *Hadamard product* / *element-wise product* / *Schur product*: $A \circ B$

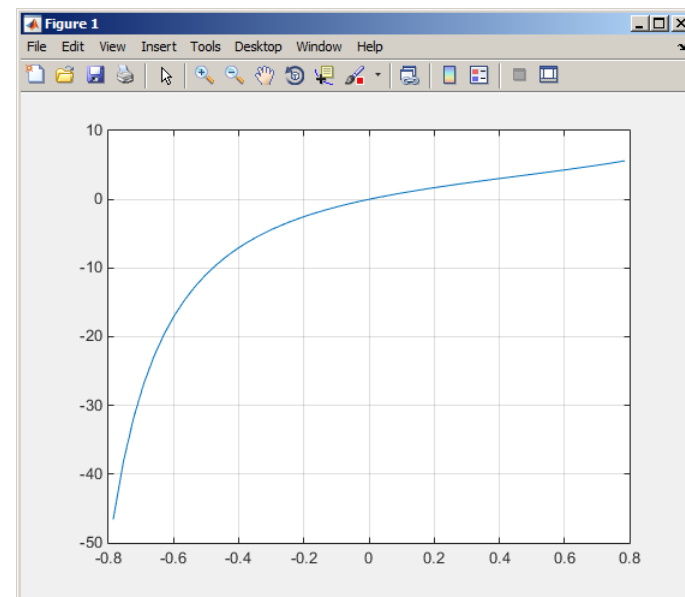
Operace po prvcích #1

- v Matlabu lze pracovat po prvcích i s vektory, skvěle se dá kombinovat s vektorovými funkcemi
- velice často lze eliminovat 1 nebo dokonce 2 cykly!!!
- tyto operace jsou mimořádně rychlé
→ otevírají možnosti pro tzv. vektORIZACI (viz dále)

- např.: $f(x) = \frac{10}{(x+1)} \tan(x)$,

$$x \in \left[-\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4} \right]$$

```
>> x = -pi/4:pi/100:pi/4;
>> fx = 10./(1+x).*tan(x);
>> plot(x, fx);
>> grid on;
```


Operace po prvcích #1

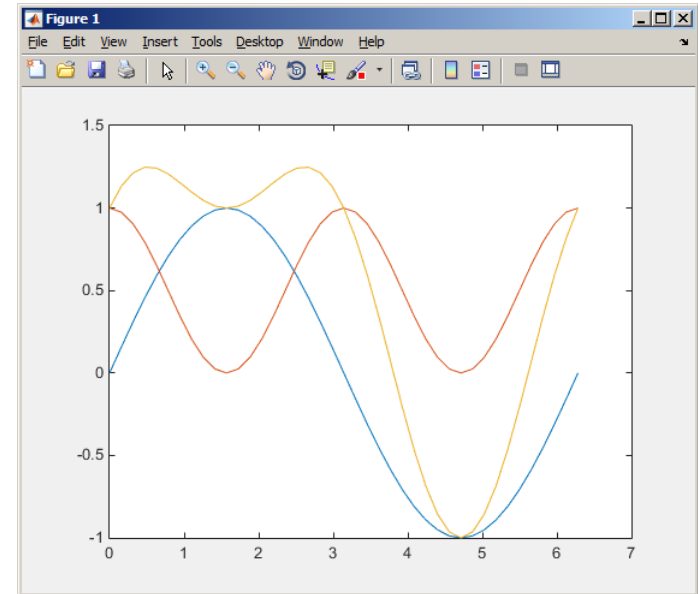
300 s ↑

- vyhodnoťte funkce $f_1(x) = \sin(x)$ pro proměnnou $x \in [0, 2\pi]$
 $f_2(x) = \cos^2(x)$
 $f_3(x) = f_1(x) + f_2(x)$
- funkci vyhodnoťte v bodech uvedeného intervalu, které jsou ekvidistantně vzdáleny o $\Delta x \in \pi / 20$

- vaše řešení můžete ověřit takto:

```
>> plot(x, f1, x, f2, x, f3),
```

- Matlab umožňuje i symbolické řešení (probereme později)

Operace po prvcích #2

240 s

- graficky znázorněte průběh funkce v intervalu $x \in [0, 5\pi]$

$$f_4(x) = \frac{-\cos(3x)}{\cos(x) \sin\left(x - \frac{\pi}{5}\right) - \pi}$$

- výsledek vykreslete pomocí příkazu

```
>> plot(x, f4);
```

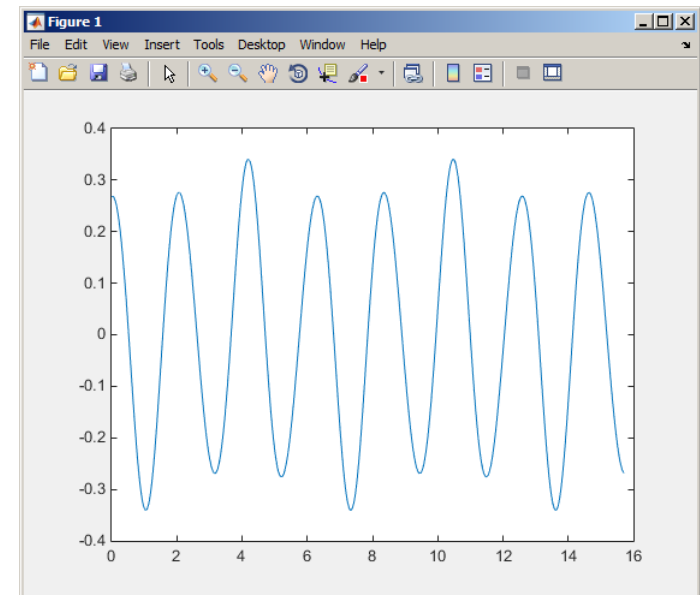
- vysvětlete rozdíl v násobení

```
>> A*B,
```

```
>> A.*B,
```

```
>> A' .*B,
```

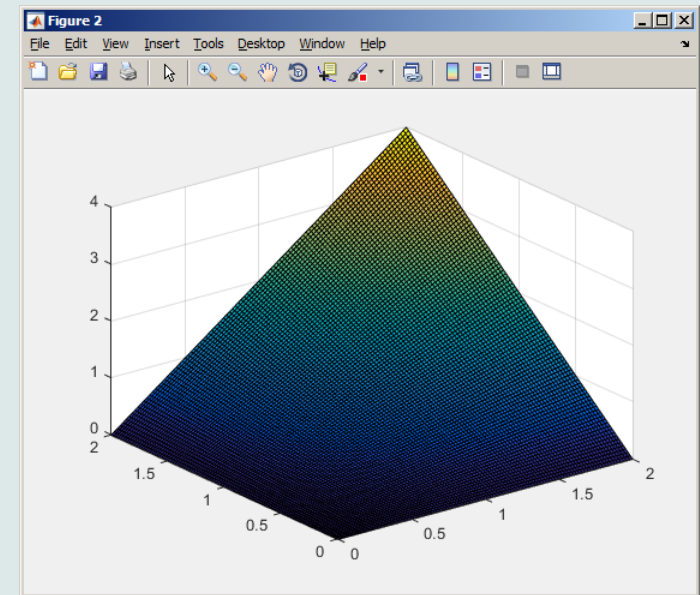
pro stejně velké čtvercové matice

Operace po prvcích #3

360 s ↑

- funkci $f(x, y) = xy$, $x, y \in [0, 2]$ a vyhodnoťte ve 101 bodech
- její vyhodnocení lze provést buďto pomocí vektorů, vektORIZACE (nad maticemi prvek po prvku), nebo dvěma cykly
  - výsledek vykreslete pomocí příkazu `surf(x, y, f)`
  - máte-li hotovo, zkuste si funkci $f(x, y) = x^{0.5}y^2$ ve stejných mezích

Operace nad maticemi

- tvorba blokové diagonální matice: `blkdiag`

$$\begin{array}{|c|} \hline A_{11} \\ \hline \end{array}
 \begin{array}{|c|c|} \hline B_{11} & B_{12} \\ \hline B_{21} & B_{22} \\ \hline \end{array}$$

```
>> A = 1; B = [2 3; -4 -5];
>> C = blkdiag(B, A);
```

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline B_{11} & B_{12} & 0 \\ \hline B_{21} & B_{22} & 0 \\ \hline 0 & 0 & A_{11} \\ \hline \end{array}$$

- složení dvou stejně velkých matic: `cat`

$$\begin{array}{|c|c|} \hline A_{11} & A_{12} \\ \hline A_{21} & A_{22} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline B_{11} & B_{12} \\ \hline B_{21} & B_{22} \\ \hline \end{array}$$

```
C = cat(2, A, B)
C = cat(1, A, B)
C = cat(3, A, B)
```

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline A_{11} & A_{12} & B_{11} & B_{12} \\ \hline A_{21} & A_{22} & B_{21} & B_{22} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline A_{11} & A_{12} \\ \hline A_{21} & A_{22} \\ \hline \hline B_{11} & B_{12} \\ \hline B_{21} & B_{22} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline A_{11} & A_{12} & \\ \hline A_{21} & A_{22} & B_{12} \\ \hline & & B_{21} & B_{22} \\ \hline \end{array}$$

Rozměry matic a dalších struktur

- v Matlabu často požadujeme znalost velikost matic a polí
- funkce `size` vrací vektor, který udává velikost matice / pole

```
>> A = randn(3,5);
>> d = size(A) % d = [3 5]
```

- funkce `length` vrací největší rozměr daného pole
  - tj. `length(A) = max(size(A))`

```
>> A = randn(3,5,8);
>> e = length(A) % e = 8
```

- funkce `ndims` vrací počet dimenzí matice / pole
  - tj. `ndims(A) = length(size(A))`

```
>> m = ndims(A) % m = 3
```

- funkce `numel` vrací počet prvků v matici / poli

```
>> n = numel(A) % n = 120
```

Rozměry matic a dalších struktur

250 s

- vytvořte si libovolné 3D pole
  - např. využijte následujících příkazů:

```
>> A = rand(2+randi(10), 3+randi(5));  
>> A(:, :, 2) = flipud(fliplr(A)),
```

- pro všechny následující úkoly zkuste nejprve určit správný výsledek
  - nalezněte rozměry pole
  - nalezněte počet prvků pole
  - nalezněte počtu prvků podél „nejdelší“ dimenze
  - nalezněte počet dimenzí pole

Datové typy v Matlabu

- v Matlabu jde o téma, které lze odložit na později ...

```
>> whos
Name                Size                Bytes  Class      Attributes

D                   50x1                400    double
DD                  1x20                160    double
DWx                 20x20              3200    double
DWy                 20x20              3200    double
Eps                 1x1                  8      double
KA                  20x20              3200    double
L                   1x1                  8      double
Lcheck              20x20              3200    double
N                   1x1                  8      double
Nth                 1x1                  8      double
OK                  1x1                  1      logical
PR                  20x20              3200    double
Pr                  1x1                  8      double
SOL                 20x20              400    logical
Tcross              1x1                  4      single
lam                 1x1                  8      double
omWA                 20x20              3200    double
psi                 1x1                  8      double
type_of_connection  1x6                 12     char

>> class(type_of_connection)

ans =

char
```

Bonus: funkce gallery

- funkce umožňuje vytvořit celou řadu matic, které můžeme využít pro testování Matlab kódu
- většina matic je určena pro speciální využití
  - pro znalého uživatele Matlabu však funkce `gallery` představuje značnou časovou úsporu
- viz `help gallery` / `doc gallery`
- **zkuste** si např.:

```
>> gallery('pei', 5, 4)
>> gallery('leslie', 10)
>> gallery('clement', 8)
```

Funkce why

- je nutné vyzkoušet! :)
  - zkuste pro ní najít nápovědu
  - zkuste přijít na to, kolik variant odpovědí existuje

Probrané funkce

<code>real, imag, cong, angle, complex</code>	práce s komplexními čísly	
<code>norm, cumsum</code>	norma (matice / vektoru), kumulativní suma	•
<code>hypot</code>	vypočte přeponu (i pro komplexní čísla)	
<code>linspace, logspace</code>	generace vektoru – ekvidistantně v lineární / logaritmické míře	
<code>zeros, ones, eye, NaN, magic</code>	alokace matic	
<code>rand, randn, randi</code>	matice náhodných čísel s uniformním nebo normálním rozložením, matice náhodně generovaných celých čísel	
<code>randperm</code>	vytvoří permutační vektor, prvky jsou umístěny náhodně	
<code>true, false</code>	alokace matic (logické proměnné)	
<code>pascal, hankel, gallery</code>	speciální matice	•
<code>blkdiag, cat</code>	tvorba blokové matice, složení matic podél stejně velké dimenze	
<code>diag, triu, tril,</code>	práce s diagonální maticí, horní a dolní trojúhelníková matice	•
<code>fliplr, flipud, circshift</code>	prohození prvků, rotace prvků matice	
<code>repmat, reshape</code>	operace s maticí (replikace, změna dimenzí)	•
<code>length, size, ndims, numel</code>	délka vektoru, rozměr matice, počet dimenzí a prvků	
<code>sparse, full</code>	práce s řídkými maticemi	
<code>grid on, grid off</code>	zapne / vypne grid na grafu	
<code>figure, surf</code>	otevře nové okno grafu, 3D graf <code>surf</code>	•

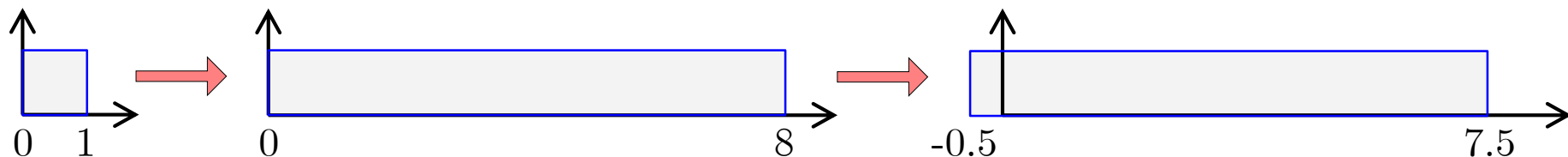

Cvičení #1

360 s ↑

- vytvořte matici $\mathbf{M}$ o rozměrech $\text{size}(\mathbf{M}) = [3 \ 4 \ 2]$, která bude obsahovat náhodně generovaná čísla s rovnoměrným rozložením v intervalu $[-0.5, 7.5]$

$$I(x) = (I_{\max} - I_{\min}) \text{rand}(\dots) + I_{\min}$$

Cvičení #2

200 s ↑

- zamyslete se nad operací $a1 \wedge a2$, lze provést pro
  - $a1$ – matice, $a2$ – skalár
  - $a1$ – matice, $a2$ – matice
  - $a1$ – matice, $a2$ – vektor
  - $a1$ – skalár, $a2$ – skalár
  - $a1$ – skalár, $a2$ – matice
  - $a1, a2$ – matice, $a1 \cdot a2$

v případě potřeby si vytvořte vhodné matice $a1$, $a2$ a na nich vyzkoušejte...

Cvičení #3

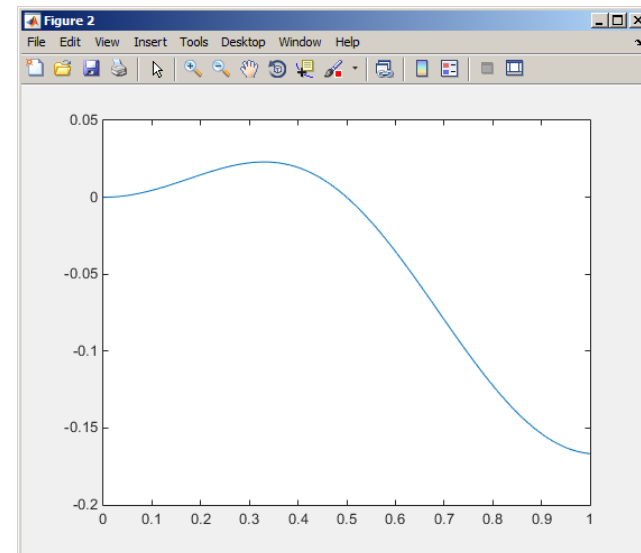
420 s ↑

- opravte následující segment kódu tak, abyste získali hodnoty funkce $f(x)$ v intervalu $[0, 1]$ pro 200 vzorků:

$$f(x) = \frac{x^2 \cos(\pi x)}{(x^3 + 1)(x + 2)}$$

- přímým přístupem do vektoru zjistěte hodnotu funkce v bodě $x = 1$?
- jaká je hodnota funkce v bodě $x = 2$?
- pro kontrolu vykreslete průběh funkce $f(x)$

```
>> % chybný kód
>> x = linspace(0, 1);
>> clear all
>> g = x^3+1; H = x+2;
>> y = cos xpi; z = x.^2;
>> f = y*z/gh
```


Cvičení #4

200 s ↑

- promyslete, kolika způsoby lze vypočítat přeponu ze dvou zadaných odvěsen
  - využijte různé operátory, případně různé funkce Matlabu, které naleznete
  - uvažujte také, že odvěsny mohou být komplexní čísla

Cvičení #5

- Proton s nábojem $Q = 1.602 \cdot 10^{-19}$ C a hmotností $m = 1.673 \cdot 10^{-31}$ kg vletí počáteční rychlostí $v_0 = 1 \cdot 10^7$ m/s ve směru osy z do homogenního magnetického pole o intenzitě $B = 0.1$ T a zároveň do elektrického pole o intenzitě $E = 5 \cdot 10^5$ V/m takovým způsobem, že se pohybuje po šroubovicové dráze.
  - rychlost letu podél osy z je
$$v = \frac{QE}{m} t + v_0$$
  - kde t je čas, uletěná dráha podél osy z je
$$z = \frac{1}{2} \frac{QE}{m} t^2 + v_0 t$$
  - poloměr šroubovice je
$$r = \frac{vm}{BQ}$$
  - frekvence oběhu okolo šroubovice je
$$f = \frac{v}{2\pi r}$$
  - souřadnice x a y letu se vypočte jako
$$x = r \cos(2\pi f t), \quad y = r \sin(2\pi f t)$$

Cvičení #6

500 s

- Vykreslete dráhu protonu v prostoru v časovém intervalu od 0ns do 1ns v 1001 bodech pomocí funkce `comet3(x, y, z)`

```
>> clear all; close all; clc;
```

```
>> % zde bude Váš kód
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

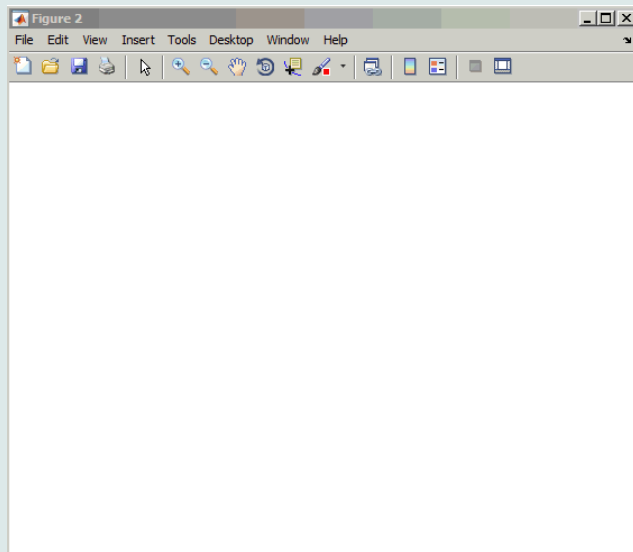
```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> % ...
```

```
>> comet3(x, y, z)
```


Děkuji!

ver. 4.1 (20/08/2015)

Miloslav Čapek

miloslav.capek@fel.cvut.cz

Jakékoliv úpravy přednášky jsou zakázány.
Využití mimo výuku na ČVUT-FEL není bez souhlasu autorů dovoleno.
Materiál vytvořen v rámci předmětu A0B17MTB.

